

9th International Convention of Sustainable Tourism
Preservation & Protection of Natural & Cultural Heritage

ΥΠΕΡΙΑ 2011

9o Διεθνές Συνέδριο Βιώσιμου Τουριστικής Ανάπτυξης
Διατήρησης & Προστασίας Φυσικής & Πολιτιστικής Κληρονομιάς

27/4-2/5 2011

ΥΠΕΡΙΑ 2011, ΑΜΟΡΓΟΣ

«Αρχαία νομίσματα της Αμοργού»

από τον Κ. ΑΝΤΩΝΗ ΒΛΑΒΙΑΝΟ, αρχιτέκτονα, δημοσιογράφο.

Η Αμοργός, νήσος των Νοτιοανατολικών Κυκλάδων, κειμένη μεταξύ Αστυπάλαιας, Ανάφης, Θήρας, Ίου και Νάξου, έχει περίμετρο 80 μιλίων και το σχήμα της είναι μακρόστενο. Έχει ψηλά βουνά, μια οροσειρά που κατευθύνεται από ΒΑ προς ΝΔ, όλος ο ορεινός όγκος είναι άγονος και μόνο στα χαμηλά υψώματα και στις μικρές πεδιάδες, καλλιεργούνται κυρίως ελαιόδεντρα.

Οι ερευνητές, δεν μπόρεσαν να προσδιορίσουν τους προϊστορικούς χρόνους και τον αναπτυσσόμενο πανάρχαιο πολιτισμό της Αμοργού, που χάνονται στο βάθος των χιλιετηρίδων. Και εδώ είναι άγνωστοι οι προϊστορικοί Έλληνες βασιλείς της Αμοργού, που ήταν τρεις και κυριαρχούσαν στα τρία τμήματα του νησιού:

Αιγιάλη στο βορειοανατολικό τμήμα Μινώα στο μέσον και Αρκεσίνη στο νοτιοδυτικό τμήμα.

Οι τρεις αυτές αρχαίες πόλεις, βρισκότανε στην βορεινή παραλία του νησιού, απέναντι στην Νάξο. Για τις πόλεις-κράτη αυτές, μας βεβαιώνουν σήμερα τα ισχυρά τείχη, οι ακροπόλεις και τα ανάκτορα. Μας βεβαιώνουν επίσης και τα ερείπια πανάρχαιων κτισμάτων (κυκλικών και τετράγωνων) με τους τεράστιους ογκόλιθους, τα μεγάλα πέτρινα εργαλεία, λίθινα μέτρα κλπ. Αναγκαία. Το γεγονός ότι υπάρχει η διαπίστωση ότι έχουν γίνει στο πέρασμα των αιώνων αλλαγές και τροποποιήσεις και συμπληρωματικές εργασίες, αποδεικνύει ότι εδώ υπήρξε πανάρχαιος πολιτισμός. Είναι γνωστό άλλωστε, ότι ο Κυκλαδικός πολιτισμός, είναι από τους πανάρχαιους (και πριν την 4^η π.Χ. χιλιετηρίδα). Ακόμα, πρέπει να σημειώσουμε ότι σ' αυτήν την περίοδο, οι κάτοικοι των Κυκλάδων είχαν πλήρη πνευματική ανάπτυξη με καλλιτεχνικές εκδηλώσεις.

Λόγω της προνομιάς γεωγραφικής θέσης, οι Κυκλάδες και συνεπώς η Αμοργός, μεταξύ τριών ηπείρων, Ασίας-Αφρικής και Ευρώπης, αποτελούσαν τον συνδετικό κρίκο των δυτικών παραλίων της Μ.Ασίας με τα Ανατολικά παράλια της Αττικής και της Πελοποννήσου, καθώς και του θαλάσσιου χώρου Κρήτης και Αιγύπτου.

Φαίνεται έτσι ότι η Αμοργός με τον ίδιο πολιτισμό της, αποτέλεσε τον πρώτο σταθμό των αναπτυσσόμενων πολιτισμών του γνωστού τότε κόσμου.

Η ταχεία ανάπτυξη κλπ. (νομίσματα)

Η ταχεία ανάπτυξή τους, φαίνεται από το γεγονός ότι στις Κυκλάδες παρουσιάστηκαν άρτια νομισματοκοπεία. Στην νησίδα Νικουριά, έρημη σήμερα, ήταν τα εργαστήρια που έκοβαν τα

νομίσματα και των τριών πόλεων-κρατών της Αμοργού. Το νησί ονομάζετο παλαιά Υπέρια, Πλαταγία, Παγκάλη, Ψυχία, Καρκησία. Αργότερα, Αμολγός ή Αμουργία και τελικά Αμοργός. Πληροφορίες από αρχαίες πηγές, λένε ότι η Αμοργός, αγωνίστηκε σκληρά ανάμεσα στους αιώνες είτε μόνη είτε μαζί με τους συμμάχους της, στις γύρω θάλασσες ή σε μακρινές εκστρατείες, αφού ήταν μέλος της συμμαχίας των Αθηνών και έλαβαν μέρος στην Ναυμαχία της Σαλαμίνας κατά των Περσών. Οι Αμοργιανοί, ήταν λαός ανδρείων και τιμίων πάντα στις συμμαχίες τους. Έτσι μπόρεσαν να διαφυλάξουν και να αναπτύξουν τον πολιτισμό τους ανάμεσα στους αιώνες.

Ανάπτυξη πνεύματος και τεχνών ήταν τα θεμέλια του πολιτισμού τους. Τέχνες, γλυπτική, κεραμική, υφαντουργική, ήταν τα βασικότερα. Τα εργαστήρια γλυπτικής βρίσκονταν στο νησί Κέρος, που βρίσκεται δυτικά της Αμοργού. Περίφημα είναι τα μαρμάρινα ειδώλια καθώς και τα πολυοπτικά που θεωρούνται προπομποί της σημερινής μοντέρνας τέχνης 2500 χρόνια πριν. Πολυάριθμα τα συνεχώς ανευρισκόμενα κεραμικά αρίστης τέχνης. Περίφημοι αργότερα υπήρξαν και οι Χιτώνες της Αμοργού, θαυμάσιας υφαντουργικής τεχνικής φορέματα, για τις γυναίκες της εποχής. Με το θέμα αυτό θα ασχοληθούμε σε επόμενη παρουσίαση. Εικόνες περιγραφή και πληροφορίες, έχουμε από την συλλογή Παύλου Λάμπρου στο βιβλίο, «Τα νομίσματα της νήσου Αμοργού», που είχε εκδοθεί το 1870 στην Αθήνα. Τα περισσότερα νομίσματα (16) ανήκουν στην συλλογή της Αιγιάλης.